

Posudek na diplomovou práci pana Michala Samka

I. Vhodnost tématu; vytyčené cíle.

Pan Michal Samek vypracoval a 29. srpna 2013 odevzdal diplomovou práci na téma "Uznání dluhu". Uznání dluhu představuje tradiční právní institut, který je v právním životě velmi často užíván. Třebaže se jeho úprava může na první pohled zdát jasná a nekomplikovaná, pak při bližším zkoumání zjistíme, že i s tímto právním institutem jsou spjaty otázky, na něž je velmi nesnadné odpovědět, a potíže, jež dosud nebyly ani v odborné právní nauce ani v právní praxi jednoznačně zodpovězeny. K tomu přistupují úvahy výkladu a aplikace po rekodifikaci soukromého práva hmotného. Proto považuji rozbor právního institutu uznání dluhu za vhodné téma diplomové práce.

Diplomant si v úvodu své diplomové práce zvolil za cíle zhodnotit, které judikaturní a doktrinální závěry obstojí i po rekodifikaci soukromého práva hmotného, a srovnat českou právní úpravu uznání dluhu s vybranými právními úpravami zahraničními a mezinárodními.

II. Náročnost tématu.

Zvolené téma vzhledem ke zvoleným cílům hodnotím jako středně náročné. Naplnění prvního stanoveného cíle předpokládá znalost současné judikatury a odborné nauky vztahující se k institutu uznání dluhu, jakož i znalost i přehled úpravy tohoto institutu v novém občanském zákoníku, jeho zásad a východisek. Pro naplnění druhého cíle je nezbytná dostatečná znalost právních úprav, s nimiž bude diplomant českou právní úpravu srovnávat. Nezbytná je rovněž znalost vnitřních souvislostí těchto právních úprav a případně též i znalost výkladu a aplikace těchto právních úprav. To předpokládá práci se zahraniční literaturou a judikaturou.

III. Kritéria hodnocení práce.

A. Splnění cíle práce.

Oba cíle, jež si diplomant stanovil, byly splněny. Diplomant podává přehled současných doktrinálních i judikaturních závěrů a zamýšlí se nad jejich dalším užitím v rekodifikované právní úpravě. Rovněž diplomant nabízí srovnání české právní úpravy se čtyřmi (pominu-li popis historického vývoje) vybranými úpravami, jež mohou sloužit jako vhodný inspirativní zdroj.

B. Samostatnost při zpracování tématu.

Autenticita diplomové práce je zřejmá. Nepochybuji o tom, že diplomant zpracoval téma samostatně.

C. Logická stavba práce.

Posuzovaná diplomová práce je rozdělena na tři logické celky, a to na úvodní výklady o institutu uznání dluhu a o jeho usazení v systému právního řádu, dále na přehled soudobé judikatury a závěrů odborné nauky a konečně na srovnání české právní úpravy s vybranými úpravami zahraničními a mezinárodními, jemuž předchází pojednání o historickém vývoji institutu uznání dluhu.

Zvolenou strukturu hodnotím jako vhodnou a vzhledem ke zvoleným cílům i jako účelnou. Jako zajímavý a vhodný doplněk hodnotím přílohy diplomové práce, v nichž jsou obsaženy srovnávací tabulka současné účinné právní úpravy institutu dluhu s úpravou po rekonstrukci, a úplná znění ustanovení českého právního řádu i srovnávaných zahraničních úprav upravující institut uznání dluhu.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací.

Při sepisování posuzované práce pracoval diplomant s mnoha relevantními prameny jak českými, tak i zahraničními, což je však vzhledem ke zvoleným cílům nezbytné. Ve svém přehledu závěrů soudobé judikatury i právní nauky pracuje diplomant s dostatečným množstvím odborné literatury i soudních rozhodnutí. Ve srovnávací části odkazuje na četné a vhodné zahraniční zdroje. Jen u srovnání s německou právní úpravou postrádám odkazy na německou odbornou nauku (komentáře, učebnice) k podpoření uváděných závěrů.

K citaci právních předpisů si dovoluji upozornit, že obecný občanský zákoník nebyl publikován v říšském zákoníku nýbrž ve Sbírce zákonů soudních (něm. Justizgesetzsammlung).

E. Hloubka provedené analýzy.

Posuzovaná práce je spíše popisná, přesně podle stanovených cílů. Práce tak podává kvalitní a ucelený přehled současných judikaturních a doktrinních závěrů a základní srovnání s vybranými úpravami.

Přesto se domnívám, že i tyto cíle dávají prostor pro hlubší analýzu. Diplomant sice ve svém přehledu hodnotí, které soudobé závěry budou použitelné i po rekonstrukci soukromého práva, avšak tyto závěry postrádají hlubší odůvodnění, proč tak činí nebo proč se k nim přiklonil. Zpravidla je hlavním odůvodněním obecný odkaz na zásadu smluvní volnosti. To má za následek, že diplomantovy prezentované závěry mají nízkou přesvědčivost. Ostatně, ze závěru práce (str. 60) lze dovodit, že diplomant si nekladl za cíl, a víceméně na to resignoval, obhájit nebo vyvrátit určité závěry, nýbrž chce pouze nabídnout vlastní úvahy ke zvážení jiným. Rovněž komparativní část dává prostor pro hlubší srovnání vybraných úprav (zvláště německé, jež představuje živou úpravu). Tato část tak ve výsledku představuje spíše srovnání koncepcí a vede k jedinému hlavnímu závěru, a to že pouze česká právní úprava zná jako následek uznání dluhu i domněnku existence uznávaného dluhu.

F. Úprava práce.

Úprava diplomové práce je standardní. Diplomant své dílo přehledně člení do logických kapitol a podkapitol. Vhodně bylo zvolené i odlišné číslování stran (římskými číslicemi) jednotlivých příloh.

G. Jazyková a stylistická úroveň.

Diplomová práce má vysokou jazykovou i stylistickou úroveň a svědčí o schopnosti diplomanta přesně a odborně se vyjadřovat. Diplomant často používal odborné ekvivalenty a latinské výrazy, přesto je práce čtivá a snadno srozumitelná. Přísně dodržovány byly i pravidla citování děl jiných autorů. V celé práci se vyskytuje jen několik málo chyb (kupř. senát své závěry neudržel na str. 43; vhodnější je senát se svých závěrů neudržel).

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě.

Při ústní obhajobě by měl diplomant blíže rozebrat a odůvodnit svůj závěr, že nová právní úprava umožňuje platně uznat neexistující dluh (str. 35). Současně by měl diplomant vysvětlit následky tohoto závěru, tedy, jestli po uznání neexistujícího dluhu tento dluh existuje nebo ne. Pokud ano, pak by měl uvést, co je právním důvodem jeho vzniku, a pokud ani poté neexistuje, pak by se měl vypořádat s platností takového uznání a otázkou, jakou povahu bude mít plnění vymožené pouze na základě tohoto uznání (uvažujme, že důkaz opaku nebude navržen), tedy, zda nepůjde o bezdůvodné obohacení. Diplomant může zmínit i trestněprávní rovinu vymáhání uznaného dluhu, o jehož neexistenci věřitel ví.

V návaznosti na předchozí otázku a na závěry obsažené v diplomové práci (str. 35) by měl diplomant zodpovědět, jak může dlužník prokázat (jakým důkazem opaku), že uznal dluh, který nikdy neexistoval (doložit jeho splnění tudíž není možné).

V. Hodnocení diplomové práce.

Předloženou diplomovou práci považuji za způsobilou obhajoby. Předběžně navrhuji hodnotit práci jako velmi dobrou, a to s ohledem na výše uvedená kritéria hodnocení.

V Praze, 12. září 2013

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.
vedoucí diplomové práce